

هوای پاک

آیا می دانید:

سالانه در شهر تهران بیش از ۴ هزار و ۴۰۰ نفر بر اثر آلودگی هوای می‌میرند. ۵۰٪ درصد از مرگ‌های شهر تهران متناسب به آلودگی هواست. ۲۵٪ مورد بستری قلبی عروقی و مورد ۶۹٪ بستری به دلیل بیماری تنفسی سالانه در شهر تهران، ناشی از آلودگی هواست.

تهران ۲۰ هزار خودروی غیراستاندارد در حال تردد دارد که به اندازه ۲۱۰ هزار خودروی استاندارد، هو را آلوده می‌کند (هر خودروی غیراستاندارد به اندازه ۳ برابر خودروی استاندارد).

به عبارت دیگر:

در شهر تهران در هر ۲ ساعت یک نفر بر اثر آلودگی هوای جان خود را از دست می‌دهد.

شما در برابر سلامت خود، خانواده و جامعه چه مسؤولیتی دارید؟

ب ارعایت این توصیه‌ها از سلامت خود و اعضای خانواده تان، مراقبت کنید.

- بهتر است بدایید که کودکان، سالمندان، مادران باردار و مبتلایان به بیماری‌های قلبی ریوی از جمله گروه‌های در معرض خطر آلودگی هوای هستند. آلودگی هوای علاوه بر سیستم تنفسی می‌تواند بر روی سایر ارگان‌ها نیز اثرات مخربی را به جای گذارد.

- ماندن در ترافیک و استنشاق هوای آلوده، سرعت ابتلاء به آسم را در کودکان افزایش می‌دهد. ورود آلاینده‌های موجود در هوای خیابان‌های پر رفت و آمد موجب کاهش سطح اکسیژن خون می‌شود. بنابراین تا آنجا که می‌توانید در شرایط آلودگی هوا، کودکان را در منزل نگه دارید.
- نخستین و مهم‌ترین توصیه در موقع اضطراری آلودگی هوا، ترک شهر در صورت امکان است و در صورت نبود این امکان، حداقل توصیه این است که افراد به سطح شهر به ویژه مراکز آلوده نروند. توصیه اکید این است که کودکان و سالخوردگان و بیماران قلبی و تنفسی اکیدا در سطح شهر تردد نکنند.
- استفاده از ماسک یکی از راه‌های حفاظت از خود در برابر آلودگی هوا است ولی در استفاده از همین ماسک‌ها هم باید نکاتی را رعایت کرد. ماسک‌های کاغذی به لحاظ اینکه آلاینده‌ها را از خود عبور می‌دهند به هیچ وجه توصیه نمی‌شوند و بهتر است از ماسک‌های فیلتردار و ماسکی که دهان و بینی را بطور کامل پوشش می‌دهد، استفاده کنید.
- بهتر است بدانید که کودکان به دلایلی نسبت به بزرگسالان بیشتر در معرض خطر آلودگی هوا قرار می‌گیرند. به این دلیل که کودکان با سرعت بیشتری تنفس می‌کنند و با مواد آلوده‌کننده هوا تماس بیشتری دارند. بنابراین اگر بنا به دلایلی مجبور شدید فرزند خود را در شرایط آلودگی هوا بیرون ببرید، ماسک را فراموش نکنید.
- در شرایطی که آلودگی هوا زیاد است، به افرادی که در محیط بیرون تردد می‌کنند توصیه می‌شود قبل از خوردن غذا دهان خود را شست و شو دهند. همچنین پس از مراجعت به خانه باید حتماً دوش بگیرند، چون آلودگی‌ها روی پوست بدن و موها می‌نشینند و از طریق پوست، جذب بدن می‌شوند.
- در زمان اوج آلودگی هوا، روزانه سه مرتبه بینی خود را با محلول سرم یا حتی آب شست و شو دهید. چرا که بخشی از آلودگی‌ها جذب مخاط بینی می‌شوند. هم چنین توصیه می‌شود روزانه سه مرتبه چشم‌ها را شست و شو دهید زیرا از طریق چشم نیز آلودگی‌ها جذب بدن می‌شوند و البته چشم‌ها نیز آسیب می‌بینند.
- پزشکان توصیه می‌کنند در روزهایی که آلودگی هوا بیشتر است افراد آسیب پذیر از جمله افراد مبتلا به بیماری‌های تنفسی در منزل بمانند و بطور کلی در شرایط بحران

آلودگی هوا، افراد از قدم زدن و انجام فعالیت‌های ورزشی در فضای باز خودداری کنند.

- در زمان آلودگی هوا، هوای خانه و محیط‌های اداری نیز می‌تواند آلوده باشد. یکی از راه حل‌های کاهش آلودگی هوا در خانه استفاده از گیاهانی است که به صورت طبیعی منجر به پاکیزگی هوا در منزل می‌شوند.
- در زمان آلودگی هوا، حتی الامکان از محیط‌های سرپوشیده (منزل و یا محل کار) خارج نشوید.
- کلیه درب‌ها و پنجره‌های محل کار و منزل خود را بسته نگاه داشته و از باز و بسته کردن غیر ضروری آنها خودداری فرمائید.
- گردوغبار و آلودگی هوا می‌تواند سبب آلودگی مواد غذایی شود، در صورتیکه غذاهای پخته شده بصورت روباز در معرض این گردوخاک‌ها باشند می‌توانند باعث مسمومیت غذایی و بروز بیماری‌هایی همراه با اسهال و استفراغ شوند.
- از انجام فعالیت بدنی (ورزش و فعالیت‌های فیزیکی سخت) جدا" پرهیز نمائید.
- ضروری است مسئولین مدارس و مهدویات کودک در زنگ‌های تفریح و ورزش، از حضور دانش آموزان در محوطه مدرسه ممانعت نمایند.
- بدلیل فعالیت بدنی سنگین ساختمان‌سازی توسط کارگران ساختمانی توصیه می‌شود حجم فعالیت آنها در روزهای غبارآلود کاهش یافته و از فعالیت‌هایی که منجر به ایجاد گردوغبار بیشتر می‌شود خودداری نمایند.
- در صورت بروز علائمی نظیر تنگی نفس، سرد درد، سرفه، تحریک گلو و ...، در اسرع وقت با اوزرانس ۱۱۵ تماس گرفته و یا به نزدیکترین مرکز بهداشتی، درمانی مراجعه نمایید.
- اگر دارای آسم هستید و نشانه‌هایی مانند کوتاهی تنفس، سرفه و خس خس کردن و درد قفسه سینه را مشاهده نمودید، برنامه درمانی خود را دنبال کنید و اگر نشانه‌ها برطرف نشد با پزشک خود مشورت کنید.

- نیروهای راهور پلیس و سایر افرادی که نیاز مبرم به ارائه خدمات آنان در هوای باز می باشد، حتماً از وسائل حفاظت تنفسی استفاده نمایند.
- به یاد داشته باشید که رعایت توصیه های تغذیه ای در شرایط آلودگی هوا بسیار اهمیت دارد زیرا در شرایط آلودگی هوا همه آسیب پذیر هستند. به کار بستن این توصیه های تغذیه ای فقط برای کودکان، سالمندان و بیماران نیست بلکه همه باید این توصیه ها را رعایت کنند تا کمترین آسیب را از این روزها و هوای آلوده اش بینند.
- یکی از توصیه های تغذیه ای در شرایط آلودگی هوا مصرف شیر کم چرب است زیرا کلسیم موجود در شیر از جذب سرب و فلزات سنگین موجود در هوای آلوده جلوگیری می کند. مصرف لبنیات و شیر پرچرب به دلیل کاهش کارایی سیستم ایمنی و بروز بیماری های ریوی در هوای آلوده توصیه نمی شود.
- مصرف روزانه شیر و مواد لبنی به مقدار کافی، عوارض ناشی از آلودگی هوا را بردستگاه گوارش کاهش می دهد. زیرا شیر به دلیل دارا بودن فسفر، منیزم و کلسیم، خشی کننده سموم بوده همچنین دفع ادرار، مدفع و مواد آلاینده را تنظیم می کند.
- مصرف انواع فرآورده های پروتئینی مانند گوشت، مرغ، ماهی، نخود سبز، حبوبات به ویژه عدس و جوانه گندم به دلیل بالابودن میزان روی در شرایط آلودگی هوا توصیه می شود. همچنین شیر و لبنیات، غلات سبوس دار و تخم مرغ نیز از منابع غذایی روی هستند.
- منیزیم به دلیل خاصیتی که در کاهش جذب سرب و کادمیوم در روزهای آلودگی هوا دارد، بسیار کمک کننده است. مصرف انواع سبزیجات بارنگ سبز تیره مانند کاهو، اسفناج، کرفس، انواع سبزی خوردن که از این ماده مغذی غنی هستند، به همه افراد توصیه می شود. بهتر است تا جایی که امکان دارد از سبزیجات تازه استفاده کنید.
- در هنگام آلودگی هوا، از میوه ها و سبزیجات تازه بیشتر استفاده کنید. داشتن یک رژیم غذایی متعادل به طوری که میوه و سبزیجات آن به میزان کافی باشد، می تواند تنفس را برای کودکان و حتی بزرگسالان آسان کند، خصوصا در شرایطی که هوا بسیار آلوده است.

- بهتر است میوه ها و سبزیجات در شرایط آلودگی هوا به صورت خام مصرف شوند تا ویتامین C موجود در آن ها حفظ شود. از مهمترین منابع ویتامین C می توان به مرکبات (پرتقال، نارنگی، گریپ فروت و..)، فلفل سبز، کلم بروکلی، گل کلم، کلم برگ، گوجه فرنگی، سبزیجات برگ سبز، اسفناج، کیوی، طالبی، توت فرنگی و سیب زمینی اشاره کرد.
- سیب در میان انواع میوه هایی که وجود دارد بیشترین تاثیر را بر دستگاه تنفسی داشته و در بهبود فعالیت این ارگان تاثیرگذار است. مصرف ۵ عدد سیب در هفتگه می تواند اثرات زیادی را در عملکرد ریه ها داشته باشد. با مصرف این مقدار سیب، حجم ریه به میزان زیادی افزایش می یابد و همین دلیلی بر بهبود فعالیت دستگاه تنفسی است.
- نوشیدن مایعات به ویژه آب در شرایط آلودگی هوا نه تنها باعث شست و شوی دستگاه گوارش می شود بلکه عطش و خشکی دهان ناشی از آلودگی هوا را نیز از بین می برد. از طرفی با نوشیدن آب و فعالیت دستگاه گوارش، بخشی از آلودگی های وارد شده به بدن توسط ادرار دفع می شود.
- مصرف تنقلات کم ارزش مثل چیپس و پفک و نوشابه های گازدار، به دلیل ایجاد اختلال در جذب عناصر مفید در بدن، می توانند اثرات سوء آلودگی هوا را دو برابر کنند. سوسیس و کالباس به دلیل داشتن مواد افزودنی و نگهدارنده، علاوه بر این که به خودی خود مضر و سرطانزا هستند، برای افرادی که در معرض آلودگی هوا شهرها قرار دارند، به هیچ وجه توصیه نمی شوند.